

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง การส่งเสริมการอ่านของบุคลากรศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยขอสรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะตามลำดับ ดังนี้

สรุปผล

ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหา เกี่ยวกับการอ่านของบุคลากรศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม พบว่า บุคลากรส่วนใหญ่ไม่ชอบอ่านหนังสือ ดังนั้นศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม จึงควรมีนโยบายเพื่อส่งเสริมการอ่านของบุคลากรให้อ่านหนังสือมากขึ้น โดยมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องและจริงจัง ซึ่งการวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมการอ่านของบุคลากรศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ซึ่งในการพัฒนาใน

วงรอบที่ 1 มีการดำเนินการโดยใช้กลยุทธ์การพัฒนา 2 อย่าง คือ การประชุมปฏิบัติการ ทำให้กลุ่มผู้ร่วมวิจัยเกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานส่งเสริมการอ่านของบุคลากรมากขึ้น ซึ่งกลุ่มผู้ร่วมวิจัยสามารถอธิบาย เสนอแนะรูปแบบการจัดการจัดการส่งเสริมการอ่านได้ครบทั้ง 3 กิจกรรม ซึ่งผลของการดำเนินกิจกรรม พบว่า การส่งเสริมการอ่านของบุคลากรทั้ง 3 กิจกรรม ดังนี้พบว่า 1) กิจกรรมสำรวจยอดนักอ่านรายสัปดาห์ ทำให้บุคลากรได้เกิดความรู้เกี่ยวกับการอ่าน บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมอย่างเต็มที่ บุคลากรได้ตระหนักถึงประโยชน์ของการอ่าน และทำให้บุคลากรได้อ่านหนังสือสม่ำเสมอ ส่งผลให้เกิดการพัฒนาความรู้ใหม่ ๆ ที่ได้จากการอ่าน 2) กิจกรรมการจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการอ่าน ทำให้บุคลากรได้เกิดความคิดสร้างสรรค์ในการจัดสถานที่ และรู้สึกผ่อนคลายเมื่อเข้าไปในสถานที่จัดไว้ให้อ่าน ทำให้บุคลากรต้องการอ่านหนังสือมากขึ้น แต่ก็มีบุคลากรบางกลุ่มที่ไม่ได้ใช้บริการนี้เพราะต้องทำงานด้านการสอน 3) กิจกรรมห้องสมุดเชิงรุกส่งเสริมให้บุคลากรศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม มีการอ่านหนังสือเพิ่มมากขึ้น จาก การดำเนินการพัฒนาตามกิจกรรมดังกล่าว ส่งผลให้บุคลากรมีพฤติกรรมการอ่านเพิ่มมากขึ้นจาก

การประชุมสรุปผลการพัฒนาการดำเนินงานส่งเสริมการอ่านของบุคลากรของกลุ่มผู้ร่วมวิจัย ได้มีการสะท้อนผลร่วมกันในวันที่ 22 ตุลาคม 2544 ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับการพัฒนาว่า การดำเนินงานครั้งนี้สามารถบรรลุเป้าหมายของกิจกรรมได้เป็นอย่างดี แต่ควรเพิ่มกิจกรรมสำรวจยอดนักอ่านรายสัปดาห์ อีก 1 รอบ เพื่อให้บุคลากรกลุ่มเป้าหมายเกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน การดำเนินงานกิจกรรมสำรวจยอดนักอ่านรายสัปดาห์ ในวงรอบที่ 2 เป็นเวลา 5 สัปดาห์ แล้วสรุปผลการพัฒนาอีกครั้ง ผลจากการจัดกิจกรรม 4 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมสำรวจยอดนักอ่านรายสัปดาห์ กิจกรรมการจัดบรรยายภาคที่เอื้อต่อการอ่านกิจกรรมห้องสมุดเชิงรุก และกิจกรรมเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทำให้บุคลากรทุกคนได้รับการส่งเสริมในการอ่านมีพฤติกรรมการอ่านเพิ่มมากขึ้น เกิดการอ่านที่ต่อเนื่อง เพราะการอ่านทำให้เกิดความรู้ และพัฒนาในสิ่งที่ไม่เข้าใจให้เข้าใจได้มากขึ้น ทำให้บุคลากรกลุ่มเป้าหมาย ได้รับการพัฒนาด้านการอ่านมากยิ่งขึ้น และเกิดการอ่านที่ต่อเนื่องเป็นนิสัยให้เห็นอย่างชัดเจน คือ บุคลากรทุกคนเอาใจใส่ในสิ่งที่อ่านอย่างจริงจัง เมื่อมีเวลาว่างก็หยิบหนังสือขึ้นมาอ่าน หลังจากนั้นบุคลากรก็ได้รับความรู้ต่าง ๆ มีความรู้เท่าทันต่อเหตุการณ์ข่าวสารบ้านเมือง มีเกร็ดเล็กเกร็ดน้อยมาเล่าสู่กันฟังอย่างไม่น่าเบื่อ บุคลากรกลุ่มเป้าหมายบางคนได้นำกิจกรรมนี้ไปส่งเสริมการอ่านกับครอบครัว กลุ่มผู้ร่วมวิจัยมีความยินดีและเห็นผลสำเร็จของกิจกรรมนี้เป็นอย่างมาก เพราะทุกคนพึงพอใจ และได้ปฏิบัติการอ่านหนังสือโดยที่กลุ่มผู้วิจัยไม่ต้องบังคับ เกิดนิสักรักในการอ่านมากขึ้น และมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมทุกกิจกรรมอย่างเต็มที่

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยครั้งนี้ เพื่อส่งเสริมการอ่านของบุคลากรศูนย์การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการพัฒนาการดำเนินงานส่งเสริมการอ่านของครู ทำให้กลุ่มผู้วิจัยเกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานส่งเสริมการอ่านมากขึ้น อาจเนื่องมาจากกิจกรรมการประชุมเชิงปฏิบัติการทำให้ทุกคนได้มีส่วนร่วมในการคิดช่วยกัน ทำให้เกิดความรู้และประสบการณ์เพิ่มมากขึ้น อีกทั้งทำให้มีการดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ กานคัมณี ศักดิ์เจริญ (2543 : 83) กล่าวว่า การอ่านเป็นการรับรู้เรื่องราวที่ผู้เขียนต้องการสื่อสารมาสู่ผู้อ่าน การอ่านเป็นสิ่งสำคัญในการดำเนินชีวิต เพราะการอ่านจะช่วยสร้างความสำเร็จในการดำเนินชีวิต ผู้ใดมีความสามารถในการอ่านหนังสือเป็นพิเศษมักจะมีโอกาสเจริญก้าวหน้าในการดำเนินชีวิต มากกว่าผู้ที่มีความสามารถในการอ่านหนังสือได้น้อยและอ่านช้า โลกปัจจุบันเรียกว่าเป็นโลกของการอ่าน เพราะการอ่านแทรกอยู่ในกิจกรรมทุกประเภททุกแห่ง ทั้งนี้ก็เพราะในการสื่อสารซึ่งกันและกันในชีวิตประจำวัน

ต้องอาศัยการอ่านเพื่อความเข้าใจ การอ่านจึงเข้ามามีบทบาทสำคัญในชีวิตของเรา สิ่งที่เราต้องอ่านในชีวิตประจำวันจึงมีมากมาย เราจะต้องรู้จักเลือกอ่าน จับความให้ได้ในเวลารวดเร็วจึงประหยัดเวลาได้ผลจากการให้สมองเจริญเติบโตก็ต้องอ่านมาก ฉวีวรรณ อุหาภินันท์ (2542 : 11) ได้กล่าวว่าการอ่านมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์ ตั้งแต่เกิดจนโตและจนกระทั่งถึงวัยชรา การอ่านทำให้รู้ข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ ทั่วโลกซึ่งปัจจุบันเป็นโลกของข้อมูลข่าวสาร ทำให้ผู้อ่านมีความสุข มีความหวังและมีความอยากรู้ อยากเห็น อันเป็นความต้องการของมนุษย์ทุกคน การอ่านมีประโยชน์ในการพัฒนาตนเอง คือพัฒนาการศึกษา พัฒนาอาชีพ พัฒนาคุณภาพชีวิต ทำให้เป็นคนทันสมัย ทันเหตุการณ์และสนองความอยากรู้ อยากเห็นนอกจากนี้ การพัฒนาประเทศให้เจริญรุ่งเรืองก้าวหน้าได้ต้องอาศัยประชาชนที่มีความรู้ความสามารถ ซึ่งความรู้ต่าง ๆ ก็ได้จากการอ่านนั่นเอง ซึ่งสอดคล้องกับสมพงษ์ เกษมสิน (2518 : 531) การพัฒนาบุคลากร เป็นกรรมวิธีต่าง ๆ ที่มุ่งจะเพิ่มพูนความรู้ ความชำนาญ และประสบการณ์เพื่อให้ทุกคนในหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งสามารถปฏิบัติหน้าที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบได้ดียิ่งขึ้น และสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2535 : 70) การพัฒนาบุคลากรเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถของบุคลากรขณะปฏิบัติงานในหน่วยงาน โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญ 2 ประการคือ เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถกับงานที่เหมาะสม และเพื่อให้บุคลากรนั้น ๆ มีความสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ผลการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของบุคลากร ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม มีการอ่านที่เพิ่มมากขึ้น โดยการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ประกอบด้วยกิจกรรมย่อย 4 กิจกรรม คือ 1) กิจกรรมสำรวจยอดนักอ่านรายสัปดาห์ ทำให้บุคลากรได้เกิดความรู้เกี่ยวกับการอ่าน บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมอย่างเต็มที่ บุคลากรได้ตระหนักถึงประโยชน์ของการอ่าน และทำให้บุคลากรได้อ่านหนังสืออย่างสม่ำเสมอ ส่งผลให้เกิดการพัฒนาความรู้ใหม่ ๆ ที่ได้จากการอ่าน 2) กิจกรรมการจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการอ่าน ทำให้บุคลากรได้เกิดความคิดสร้างสรรค์ในการจัดสถานที่ และรู้สึกผ่อนคลายเมื่อเข้าไปในสถานที่จัดไว้ให้อ่าน ทำให้บุคลากรต้องการอ่านหนังสือมากขึ้น แต่ก็มีบุคลากรบางกลุ่มที่ไม่ได้ใช้บริการนี้เพราะต้องทำงานด้านการสอน 3) กิจกรรมห้องสมุดเชิงรุก ส่งเสริมให้บุคลากรศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม มีการอ่านหนังสือเพิ่มมากขึ้น 4) และกิจกรรมเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทำให้บุคลากรทุกคนได้รับการส่งเสริมในการอ่านมีพฤติกรรมการอ่านเพิ่มมากขึ้น เกิดการอ่านที่ต่อเนื่อง เพราะการอ่านทำให้เกิดความรู้ และพัฒนาในสิ่งที่ไม่เข้าใจได้มากขึ้น ทั้งนี้เนื่องมาจากการอ่านทำให้เกิดการพัฒนาเพิ่มขึ้น การอ่านเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ให้มากยิ่งขึ้น

การอ่านเป็นเครื่องมือช่วยให้ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ เพราะสามารถนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปพัฒนางานของตนได้ การอ่านเป็นวิธีการส่งเสริมให้คนมีความคิดอ่านและฉลาดรอบรู้ เพราะประสบการณ์ที่ได้จากการอ่านเมื่อเก็บสะสมเพิ่มพูนนานวันเข้า ก็จะทำให้เกิดความคิด เกิดสติปัญญา และเป็นคนฉลาดรอบรู้ได้ การอ่านเป็นกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความเพลิดเพลินบันเทิงใจเป็นวิธีการหนึ่งในการแสวงหาความสุขให้กับตนเองที่ง่ายที่สุด และได้ประโยชน์คุ้มค่าที่สุด การอ่านเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิต ทำให้เป็นคนที่มีบุคลิกที่สมบูรณ์ทั้งด้านจิตใจและบุคลิกภาพ ซึ่งสอดคล้องกับฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542 : 11) ได้กล่าวว่า การอ่านมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์ตั้งแต่เกิดจนโตและจนกระทั่งถึงวัยชรา การอ่านทำให้รู้ข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ ทั่วโลก ซึ่งปัจจุบันเป็น โลกของข้อมูลข่าวสารทำให้ผู้อ่านมีความสุขมีความหวังและมีความอยากรู้อยากเห็น การอ่านมีประโยชน์ในการพัฒนาตนเองทำให้เป็นคนทันสมัย ทันเหตุการณ์และสนองความอยากรู้อยากเห็น นอกจากนี้ การพัฒนาประเทศให้เจริญรุ่งเรืองก้าวหน้าได้ต้องอาศัยประชาชนที่มีความรู้ความสามารถ ซึ่งความรู้ต่าง ๆ ก็ได้จากการอ่านนั่นเอง และสอดคล้องกับศรีรัตน์ เจริญกลิ่นจันทร์ (2542 : 8) ได้กล่าวว่า การอ่านโดยทั่วไปทำให้คนเราต้องการให้ความรู้ของตนเองออกงามขยายขอบเขตออกไปจากที่มีอยู่เดิมรู้เรื่องหนึ่งแล้วก็ยังอยากรู้อื่น ๆ ต่อ ๆ ไป ต้องการรับรู้ในสิ่งที่ปัญหาไม่เข้าใจเพื่อให้เข้าใจคนอื่นและเข้าใจตนเองเพื่อให้รู้ทันต่อการก้าวหน้าวิทยาการต่าง ๆ การอ่านทำให้เกิดความคิด การอ่านเรื่องราวต่าง ๆ จะช่วยให้ความคิดเห็นผู้อ่านกว้างขวางขึ้นบางครั้งนำแนวความคิดหรือผลการวิจัยเหล่านั้นมาสร้างฐานะของตนได้รู้จัก พิจารณาหาเหตุผลในเรื่องนี้เป็นการปลูกฝังนิสัยการรับฟังความคิดเห็นของผู้อ่านอีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่องการส่งเสริมการอ่านของบุคลากรศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอปรือ จังหวัดมหาสารคาม มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอปรือ จังหวัดมหาสารคามควรมีการสำรวจและจัดเตรียมหนังสือให้เพียงพอกับความต้องการของการจัดกิจกรรมและจำนวนบุคลากร
2. กิจกรรมที่บุคลากรชอบมากคือกิจกรรมสำรวจยอคนักอ่านรายสัปดาห์จึงควรมีหนังสือวิชาการ วารสารประจำที่มุมหนังสือเพื่อให้บุคลากรสามารถอ่านได้บ่อยและยืมได้สะดวก และหนังสือควรมีหนังสือการ์ตูนเพราะถือเป็นหนังสือประเภทอ่านสนุกเช่นเดียวกัน

3. การพัฒนาบุคลากรโดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการทำให้ครู กศน. มีความกระตือรือร้นในการอ่านเพิ่มขึ้นดังนั้นควรใช้หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการไปประยุกต์กับการพัฒนาคุณภาพในด้านอื่นในสถานศึกษาต่อไป

4. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

4.1 ควรศึกษาเรื่องการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมการอ่านของบุคลากรศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม

4.2 ควรศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการอ่านของบุคลากรศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY